

Bài 15

QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ HỌC TẬP

I – CÂU HỎI HƯỚNG DẪN HỌC TẬP

1. Việc học tập có ý nghĩa quan trọng như thế nào đối với bản thân, gia đình, xã hội ?

2. Hãy nêu nội dung cơ bản của quyền và nghĩa vụ học tập của công dân theo quy định của pháp luật.

3. Gia đình có trách nhiệm như thế nào đối với việc học tập của con em ?
Nhà nước có vai trò như thế nào trong việc bảo đảm công bằng xã hội về giáo dục ?

II – BÀI TẬP

Bài tập 1

Theo em, câu tục ngữ nào dưới đây nói về việc học tập ?

- A. Đói cho sạch, rách cho thơm.
- B. Đi một ngày đàng, học một sàng khôn.
- C. Gân mực thì đen, gân đèn thì rạng.
- D. Một chữ là thầy, nửa chữ cũng là thầy.

Bài tập 2

Những hành vi dưới đây là đúng hay sai đối với việc thực hiện quyền và nghĩa vụ học tập ?

Hành vi	Đúng	Sai
A. Chỉ học ở trên lớp, thời gian còn lại vui chơi thoải mái.		
B. Kiến nghị với nhà trường về các biện pháp để việc học tập của học sinh được tốt hơn.		
C. Chỉ học ở trường và tự học ở nhà, không chịu đi học thêm.		
D. Chỉ chăm chú vào học tập, không tham gia các hoạt động khác của trường.		
E. Tìm tòi, suy nghĩ để tìm ra cách học tốt nhất.		

Bài tập 3

Hãy nối mỗi cụm từ ở cột I (cách học) sao cho tương ứng với tên gọi của nó ở cột II.

I	II
A. Chỉ khi cô giáo dặn kiểm tra thì mới học bài ở nhà.	1. Học vẹt
B. Chỉ chăm chú học một số môn mà mình thích, các môn khác thì học qua loa.	2. Lí thuyết suông
C. Chỉ học thuộc bài, không cần hiểu vì đã có sách giải để chép.	3. Học đối phó
D. Chỉ học trong sách vở, không biết liên hệ thực tế và thực hành.	4. Học lệch

Bài tập 4

Em hiểu thế nào về các cách học sau : Học đối phó, học tủ, học lệch, học vẹt, lí thuyết suông ? Hãy thảo luận với các bạn về tác hại của các cách học ấy, liên hệ xem ở lớp có hiện tượng đó không và tìm biện pháp khắc phục.

Bài tập 5

Nhiều trẻ em ở bản Nhắng dưới chân dãy Hoàng Liên Sơn đã 10 – 12 tuổi mà vẫn chưa biết chữ. Huyện đã cử cô giáo người Tày về bản. Cô đến từng nhà ghi tên các em, động viên cha mẹ cho con đi học. Mọi người trong bản đều tích cực hưởng ứng. Riêng gia đình ông An đã không tham gia xây dựng lớp, lại còn bắt con đi nương, đi kiếm củi suốt ngày, không cho con đi học. Mọi người góp ý thì ông nói : Cho con đi học hay không, đó là quyền của tôi.

Câu hỏi :

Việc ông An không cho con đi học và cho rằng đó là quyền của ông có đúng không ? Vì sao ?

Bài tập 6

Tùng là một học sinh ngoan, chăm học, chăm làm, được thầy yêu bạn mến. Đang học lớp 6 thì tai hoạ ập xuống gia đình bạn : Mẹ Tùng mất vì căn bệnh ung thư. Bố Tùng cũng đau ốm luôn, nhà đã nghèo lại nghèo thêm. Sau Tùng còn có 2 em nữa còn nhỏ.

Theo em, Tùng nên làm gì trong hoàn cảnh này ?

- A. Nghỉ học, ở nhà lao động giúp bố nuôi các em.
- B. Ban ngày làm việc giúp bố, ban đêm đi học ở Trung tâm học tập cộng đồng.
- C. Nghỉ học ở trường nhưng vẫn tự học ở nhà.
- D. Nghỉ học ở trường và nhờ các bạn đến giảng lại bài.

Bài tập 7

Em hiểu thế nào về câu tục ngữ : “Học thầy không tày học bạn” ? Hãy trao đổi với các bạn và người lớn để hiểu rõ lời khuyên của người xưa về việc học.

Bài tập 8

Hãy liên hệ bản thân xem đã thực hiện quyền và nghĩa vụ học tập như thế nào ?

Bài tập 9

Các em hãy bàn cách giúp đỡ nhau trong học tập, nhất là đối với các bạn học còn yếu, các bạn có hoàn cảnh khó khăn để cùng học tập tốt.

III – TRUYỆN ĐỌC

CÓ 1001 CÁCH HỌC HAY

Mặc dù chỉ là một bài tập làm văn cô giáo cho làm thêm chứ không lấy điểm vào sổ nhưng Hồng Hà cũng ám ức vô cùng vì bài văn tả con trâu bị cô giáo cho điểm 2 với lời phê : “ Hoàn toàn không biết tí gì về con trâu”.

Càng nghĩ, Hồng Hà càng thấy cô giáo bất công khi ra một đề bài “không hợp với học sinh thành phố” như nó. Nhưng tại sao ở lớp lại vẫn có những bạn “dân thành phố” mà được điểm cao nhỉ, như Phương Mi chẳng hạn.

Không chịu nổi bút rút, Hồng Hà hỏi thẳng Phương Mi :

– Này, cậu là dân thành phố thì làm sao biết được con trâu mà tả đúng thế ?

Phương Mi cười :

– Quê tớ ở nội thành Hà Nội nhưng bố mẹ rất hay cho tớ ra ngoại thành, đi tới các vùng nông thôn chơi để mở mang hiểu biết nên tớ biết con trâu là bạn tốt của nhà nông mà. Với lại, xem trên tivi, đọc trong sách báo, hay lên mạng internet, cậu có thể biết được vô số những điều mà cậu chưa từng nhìn thấy... Mà này, tớ còn biết cả cách câu cá không cần mồi hay là thức ăn ưa thích của giống gà ta nữa đấy...

Hồng Hà sững lại mất mấy giây rồi ngập ngừng :

– Tớ hiểu rồi ! Đúng là tự tớ đã bỏ lỡ nhiều cơ hội.

Bồng Phương Mi nói như reo :

– Ngày mai ở Bảo tàng Dân tộc học có triển lãm mây tre đan của các nước khu vực sông Mêkông. Khách tham quan sẽ được chiêm ngưỡng rất nhiều sản phẩm, được nhìn tận mắt và thực hành đan lát cùng những người dân bản xứ. Cậu có đi không ?

Hồng Hà hào hứng :

– Có chứ. Tớ qua nhà cậu rồi bắt xe buýt nhé !

Phương Mi nháy mắt lém lỉnh :

Nhưng ... xe buýt đông lắm, cậu không ngại à ?

Hồng Hà dứ dứ nắm tay, quả quyết :

– Muốn mở mang kiến thức thì phải chấp nhận vất vả chứ. Hẹn gặp cậu ngày mai !

... Chưa bao giờ Hồng Hà có một “buổi học ngoại khoá” thú vị như vậy. Giờ thì Hồng Hà đã hiểu là có 1001 cách học hay, quan trọng là mình tận dụng nó như thế nào mà thôi.

(Theo **Minh Ngọc**, báo *Thiếu niên tiền phong chủ nhật*, 14/9/2008)

Câu hỏi :

1/ Em suy nghĩ thế nào về cách học của Phương Mi ?

2/ Bản thân em có cách học nào hay, hãy phổ biến cho các bạn cùng học tập.